

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: VIII., Rökk Szilárd-utca 9.
Kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Égész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Idegesség.

Budapest, szeptember 27.

(v.) Valami idegesség vibrál a közélet levegőjében. Az emberek — kivált a szabadelvűparos — aggódó szemmel lesik a harasztot, vajjon nem zörög-e, olykor hallani is vélik a zizegését s érzeni vélnek valamelyes szélfuvallatot, amelyet betegesen izgatott képzeletük közelgő zivatarok fullajtárjának tart; s miután így belelovalták magukat egy új obstrukció orkánjától való félelembe, már fázékonyan emlegetik is a küszöbön álló fergeteget, sőt már hangos jajszóval bánkódnak is az elmaradhatatlan pusztításokon. Mi az hiszszük, hogy ez a didergő rettegés egy merő agréből fakad. Nem látjuk mi sehol semmiféle komoly előjelét olyasminek, amit ez a fázékony hallucináció emleget. Lehet, sőt valószínű, hogy igenis lesznek az őszi ülészakban kemény parlamenti csaták, erősnél erősebb mérkőzések, amelyek talán szertelen hevességgel is fogják majd ostrom alá a kormány politikáját. De egy új obstrukció lehetőségében nem hiszünk s ha e hitünkben csalódnánk, hát akkor e vállalkozás meddőségéről már eleve meg vagyunk győződve.

Hiszen kínálkozik-e a lebegő kérdések egész vonalán bárhol is alkalmas anyaga az obstrukciónak? A katonai kérdések, nem mondjuk, hogy

olyan gyökeresen oldódtak meg, hogy semmiféle szempontból, semmiféle új támadás az új politikának nem annyira iránya, mint inkább tempója ellen nem volna intézhető; de a kiküzdött vívmányok a közvélemény nagy részében, sőt a parlamentnek különböző oldalain is elegendő megnyugvást keltettek arra, hogy a nemzeti célokért való forradalmi hadjárat a képviselőházban ne legyen hamarosan újra kezdetű. Jön — igaz — az új véderőtörvény s elhozza magával ismét a katonai kérdésekben állandóan rejlő gyújtóanyagot. De csupán a puskaporos-hordók lesznek ott, hiányozni fog az égő csóva, amelylyel robbantani lehetne. Az egyetemes meghiggadás a katonai kérdések terén igazán őszinte; s bár a javaslat tetemes emelését fogja hozni a békelétszámnak, a kétéves szolgálati idő a közönség széles rétegeire még csillapítóbb hatást fog gyakorolni. A tiszték nemzeti nevelése a hadsereg valamennyi csapatánál életbe lépett, a kötelező magyar levelezés megnyugtatta a nemzeti lelkiismereteket, a kétéves szolgálati időt pedig a lakosság széles rétegeiben olyan nagyfokú könnyítésnek nézik méltán, amely kellő ellenértékül jelentkezik a létszámemelésnek. Alulról tehát az obstrukciós vállalkozás, ha a véderőjavaslatba akarna belekötni, kellő támaszt bajosan találja; az olyan parlamenti csatálarma

pedig, amelynek rithmusa nem gyújtja lángra a milliók lelkét, hatástalan handabanda marad.

Másik dobogójául egy újabb obstrukciós mérkőzésnek a kiegyezés kínálkozik s vele együtt a külföldi vámszerződés dolga. Ha ezen a ponton indulna meg az összes ellenzéki pártoknak tervszerű és koncentrikus hadjárata, hát akkor igenis lehetne nemcsak galibát csinálni, hanem a parlamenti forradalomnak újra kitűzött zászlóját a siker reményével lobogtatni. Mert az ország nagy közvéleményében ez a harc igenis tudna visszhangot ébreszteni, a parlament ellenzéke ilyen tusában magával tudná ragadni újra a publikum lelkesedését s országos viharozás kelne nyilván az ellenzéknek — újra hangsúlyozzuk — egyöntetű, egységes terv szerint induló s egységes cél felé törekvő hadakozása nyomán. Am ezt nemcsak remélni nem merjük, hanem, noha feltétlen hivei vagyunk a gazdasági függetlenségnek, az adott viszonyok közt talán még kívánatosnak sem tartanók. Az önálló vámterület kérdése nem az erőszak révén, hanem csakis a sikeres kapacitálás útján juthat diadalra. Amely percben Bruckban és Marcheggben felállítatik az első vámsorompó, az ország minden egyes lakosának valamennyi gazdasági érdeke hirtelen elveszti maga alól a régi alapot s máról-holnapra, minden

T Á R C A.

A tekintély.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —
Irtja: **Józsa Antal.**

A pénzügyigazgató ur csöngött.

— János, hívja be kérem Moly Mátyás szám-
tanácsos urat. Kéretem.

A szolga peckesen áll.

— Igenis, nagyságos ur.

— Ha most éppen nem érne rá, később is jó lesz.

— Én mindig ráérek, nagyságos igazgató ur.
Ez keményen végigméri.

— Nem maga, fajnánk... pardon, majd mit
mondok. Hanem a számtanácsos.

A szolga nem mozdul. Áll tovább, mint a
Jegenyefa.

— Nos, akar tán valamit, János?

János megsodorintja a hosszú Haynau-bajuszát és kettőt lép előre katonásan. Azután megint feszes tartásba vágja magát.

— Instálom, egy kis panaszom volna.

— No csak ki vele!

— Hogy hát valamit vétettem volna tán?

— Mit, ki ellen? Nem tudok róla.

— Hogy haragudni tetszik rám?

— Hát ezt meg már honnét vette?

— Csak úgy tűnöközök magamban... Mert
hogy im annakelőtte csak úgy „ber tu“ tetszett
szólitani és most magázni méltóztatnak...

A pénzügyigazgató kemény, méltóságos ábrázatán kibukkan egy futó mosoly, mint komor felhők közül néhány pillanatra a napsugár. Azt gondolja magában: buta ez a János egy kicsit, de hűséges, becsületes és megbízható. Aztán fennhangon mondja:

— No, mert hát ez a rend, János. Egy héttel előbb még csak szegődményes szolga voltál. Akkor csaphattalak el, amikor akartalak. Most már rendes, kinevezett állami ember kend!

— Ahá... Ezt is köszönöm. Mert már abba törtem-martam éppen magamat, hogy tántalan sokat is találtam beszélni erről a tekintetes Gáth fogalmazó urról. Pedig amiket mondek, az egy szálíg mind úgy igaz ám, instálom. Nem is árulkodásképpen... Csakhogy hát, szó ami szó, az egész hivatalt röstellem miatta. Mert már csak úgy dukál az, hogy tartsa föl mindenki a tekintélyt.

— Ez az, János. A tekintély!... Nézze csak, hol vette maga ezt a lengő, szárnyas, szép bajuszt? Az apám viselt ilyet valamikor. De még az akkor volt! Az ötvenes esztendőkből. Maga még aránylag fiatal ember...

— Kapitány ur Wildburg hordott ilyet a századnál. Ó hozzá igazodtunk majd csak mindannyian. Kemény ember volt, de igazságos. Ó is mindig azt adta parancsban: Aki sarzsi, tartsa meg az auktoritétját!

— Jól mondta! Akárcsak az én tanárom a Teréziánumban, csakhogy más szavakkal. A tekintély a társadalmi rend legerősebb oszlopa, János. Hát jól teszi, ha ehhez tartja magát maga is.

— Tartom is, instálom. Tudom én, hogy mivel tartozok az állásomnak. Én ugyan le nem ereszkedek mindenféle csiribiri ember társadalmába. Haj, kérem alásáns, tudom én, hogy ki vagyok, mi vagyok. Csak egyszerű szolga vagyok, de a nagyságos Baltássy pénzügyigazgató ur szolgálja!

— Ugy is kell, János. A hűséges, ragaszkodó embert szeretem, megbecsülöm. Szükségem is van rá. Sok az irigyem, ellenségem...

— No, mert hogy nem ebből a vármegyéből valónak tetszik lenni. Kevelly, irigy nép ez az alföldi, nem veszi be a felvidéki embert. Magam is így vagyok. Meg hogy új ember itt a nagyságos ur...

— Hát persze, nem igen tetszik, hogy az új seprű jól söpör... No csak szólítsa be azt a Moly tanácsos urat... Igaz csak, nini, van abban valami, amit a városban suttognak, hogy ez a tanácsos nem jól él a feleségével? Tud erről valamit? No csak ugy, ha tud. De másnak ne mondja.

— Csak annyit tudok, amit a szakácsnőjük kikottyant hébe-hóba, mikor aktákkal járingálok ott, hogy a nagyságos asszony nagyon pereputtyos. Ó az oka mindennek. Egy tiszt ur lakik náluk, de csak honvéd, annak a kamerádjai járnak a házhöz és olyankor nagy a zongorázás.

— Igaz, hogy az asszony cigarettázik?

— Az már szentigaz! De hogy csak fogfájás ellen...

— Akármilyen ellen. Ahhoz senkinek semmi köze. És jól teszi, ha cigarettázik. A cigarettából az államkincstárnak óriási jövedelme van, sok

átmenet nélkül az egész országnak s benne minden egyes embernek merőben új s egészen ismeretlen alakra kell ráhelyeznie gazdasági existenciáját. A német vezényszót eltörölni s helyébe a magyar kommandót tenni egyetlen tollvonással lehet. Am ahhoz, hogy mezőgazdaságunk produktumai Ausztria helyett új piacokat kapjanak, hogy ipari fejlődésünk tátogjon hézagai igen rövid időn betömődjenek s addig is ipari szükségleteink helyesen, okosan és célszerűen legyenek fedezhetőek, ezen óriási feladat megoldásához több kell — hajh, mennyivel több! — egy pár tollvonásnál. Ha van valami a világon, amit lehetetlen hevenyészni, hát az önálló gazdasági élet bizonyára az. Huszmillió ember munkájának gyümölcsét forgalomban tartani és egy egész ország minden gazdasági szükségletét állandóan fedezni, olyan művelet ez, amely bonyolultságában beláthatatlan és munkájának rengetegségében szinte elképzelhetetlen. S ha most ez az egész óriási folyamat elhagyja régi szokott medrét, új csatornákat kénytelen magának vájni, régi idegszáleit ujakkal kénytelen kieserélni, hát ez temérdek vesződéssel, borzasztó kockázatokkal s a legalaposabb előkészületek mellett is szörnyű rázkódásokkal jár. Azért mondjuk, hogy máról-holnapra lehetetlen az ilyest megcsinálni s hogy nem az erőszak, hanem a kölcsönös kapacitálás juttatja egyedül diadalra az önálló vámtérület ügyét. A gazdasági függetlenség eszméje mint homályos vágy igenis él, istennek hála már él a milliók lelkében. De ugyanakkora a tábor a tétovázó tépelődőknek, akik érzik ugyan, hogy a régi alapon nem tudnak boldogulni, de akik még nem tökélték rá magukat teljesen az átmenetre. Ezeket kell felvilágosítani,

megnyugtítani s a gazdasági különválás konkrét munkája számára megnyerni. Ezt a feladatot pedig igenis meg lehet oldani kemény parlamenti harcokkal, éles bírálatokkal, a bonyolult kérdés minden részletének alapos feltárásával, a közvélemény aggodalmainak okos eloszlatásával; de az obstrukció vad zsvajával e célt elérni lehetetlen volna. Nem botrányok, hanem tartalmas viták, nem viharos jelenetek, hanem tanulságos tanácskozások fogják az önálló vámtérület győzelmét megérlelni.

Különbben is hiú várakozás az, amely ebben a kérdésben az ellenzéki pártok egyöntetű és szolidáris harcát reméli. Őszintén a Kossuth-párt akarja a gazdasági függetlenséget, de obstrukció nélkül. Őszintén akarja Bánffy is a maga öt emberével, akarná még obstrukció árán is, ha a többi ellenzéki párt ezt hajlandó volna neki megcsinálni. De sehogysem akarja a néppárt, még elvben is alig meri hangoztatni az Apponyi-csoport s komolyan közdelembe bocsátkozni sohasem fog érte a Hollókéi csoportja. Ez a három árnyalat határozottan a latifundios érdekeltség befolyása alatt áll, amely kiszámította, hogy a vámközösség az ő gabonájának minden métermázsájánál egy forintnyi hasznót jelent, s amely tehát a közös vámtérület mellett ki fog tartani, ha szinte belélegebde az egész ország is. Akik obstrukciós célok érdekében ellenzéki koalícióra gondolnak, ezt a három árnyalatot ugyan hiába veszik számításba. Sétforgácsolt ellenzék pedig nem mehet bele a vállalkozásba, mert az ilyen erőtlén obstrukción könnyűszerrel és kérélhetetlenül gázolna végig a kormány, amely klotürös szándékait még most is ott rejtegeti a zsebében.

BELFÖLD

A rozsnói püspök ügye. *Ivánkovic* János rozsnói püspök, kinek javadalmait tudvalevőleg a király zár alá tette, elküldte lemondását a királynak és a pápának. A lemondás elfogadásáig a püspök tovább kormányozza egyházmegyéjét, azután pedig püspöki címének megtartásával visszavonul a magánéletbe.

KÜLFÖLD

A második hágai konferencia. *Washingtonból* táviratozzák: Roosevelt elnöknek a második hágai konferencia egybehívására vonatkozó terveit egyelőre azok, hogy a külügyminisztérium útján tudakolja, mik a hatalmak kívánságai a konferencia helyét és idejét illetően. Ennek megállapítása mintegy hat hétig fog tartani. Mielőtt megérkeznek a feleletek, *Roosevelt* formális meghívásokat bocsát ki a tanácskozásra. Mértékadó helyről közlik, hogy *Roosevelt* nem akar várni az orosz-japán háború befejezéséig, hanem a tanácskozást 1905 elejére akarja egybehívni. Egy hágai távirat szerint a német-alföldi külügyminiszter közölte a kamarával, hogy Angliával tárgyalásokat folytat választott bíróság és ama követelések ügyében, melyek a dél-afrikai háborúból adódtak. Portugállal a holland-portugál timori határszabályozást illetően tárgyalnak, Németországgal az állampolgárok nemzetiségi kérdésének szabályozásáról, vonatkozással a munkásbiztosításra és katonai szolgálatra.

Parker programbeszède. *New-Yorkból* jelentik, hogy *Parker*, az amerikai elnökjelölt kiáltványt bocsátott ki, amelyben elfogadja a jelöltséget és kiemeli, hogy feltétlen hiva az aranyvalutának. Tarifaformra szerinte sohasem volt egy szükség, mint ma. A Dingley-tarifa megterheli a népet, amennyiben rákényszeríti, hogy mégdrágán vásárolja az élelmicikkeket. Új trust-törvényt is szükségesnek tart *Parker*, minthogy a meglévő ki nem elégítőnek bizonyult. A hájazást nem lehet szubvencióval támogatni. A külfölddel való viszony — mondja *Parker* — lényegesen megváltozott a *Filippini*-szigetek elfoglalása folytán, miáltal az Unió sebezhetővé vált. Az amerikaiaknak idegen piacokra való benyomulása több nagy kereskedőállam ellenszenvét idézte elő. Az amerikaiaknak barátságos viszonyt kel-

millió korona évente. Aki ezt a jövedelmet szaporítja, pénzügyi szempontból csak előszerre tarthat számot. Azért tehát, János, akármilyen kedvezőtlen fecsegést hall a tanácsos ur családi viszonyairól a saját körében, mondja csak, hogy abból semmi sem igaz... Teremtette, hogy ebben a poros fészekben mindenki a mások dolgaival bibelődik! Magának pedig azt mondom, ha még egyszer ilyen sűrű lesz a tinta a kalamárisomban, azonnal fegyelmi vizsgálatot akasztatok a maga nyakába! Megértette? Méhet. Mondtam már: kéretem a tanácsos urat!

János sarkon fordul és miközben kimért, katonás lépésekkel végigkepez a folyosó mozaikján, azt mondogatja magában a két hollószárnyforma hajusz alól:

— Kemény ember. De igazságos ember. Hanem az a tinta!... Abba valaki porzót szórhattott. Valaki az irigyeim közül, aki ki akar turni az állásomból. Nöde annak is jobb lett volna vakon születni!...

Éppen szemben jó vele Moly Mátyás tanácsos ur. Átadja neki az üzenetet.

— Ugy? Éppen magam is hozzá készülök. Mondja csak, milyen kedvében van ma a direktor ur?

— Bizony, instálom, mintha vadalmét früsökölt volna. Majd előre mék, bejelentem.

A számtanácsosnak ez a szó felszurja az orrát.

— Ez már megint valami új. Hát bejelentés nélkül nem is szabad már hozzá belépni.

János kitérje az ajtót

— Méltóztassék.

Ahogy a tanácsos belép, az igazgató háttal van felé. Dobil az ablakon az ujjával.

— Hivattál, kérlek szépen?

— Hivattam, tanácsos ur. Tessék, foglaljon helyet. És mindjárt a dologra térhetünk. Ön nem tud tekintélyt tartani sem a magánéletében, sem a hivatalban. Tekintély nélkül pedig nincs rend, nincs siker, nincs eredmény.

— Egyetlenegy aktám sincs restanciában. A harmadik osztályu kereseti adó ki van vetve az egész vonalon!...

— Az mind úgy van. De értsen meg engem, önnek nincs tekintélye. Miért nincs? Mert ön maga nem törődik azzal, hogy legyen. Nem jár a kaszinóba, kerüli a hozzávaló igazi urak társaságát.

— Nem tudok kártyázni.

— Ott nemcsak kártyáznak, eszméket is cserélnek.

— Unom, amikről eszméket cserélnek. Mindenki elmeséli a maga hivatalos aktáit. Unom az embereket. Én elvezem a magam dolgát pontosan, azután szeretem az elmémet elfoglalni valamivel, ami szórakoztat. Olvasgatok. A rózsáim közt babrálgatok.

— És e közben megfeledeztek a legszebb rózsáiról: a saját feleségéről, akit elhanyagol s aki e miatt mulattatókra szorul.

— De uram! Az én feleségem, aki nyolc gyerek anyja!...

— No nem is a rossz értelemben gondolom. De ez elég ahhoz, hogy az ön tekintélye a városban esochát szenvedjen.

— Sülydjen el az egész város! Hisz direktor ur tudja legjobban, hogy ilyen vidéki kis fészekben mindenki a más baján köszöröli a nyelvét.

— Jól tudom. És én meg is védelmezem önt, ahol csak arra alkalom nyílik. Mert az én alantasm érdeke az én érdekem is. Mi itt egy nagy családot képezünk és fenn kell tartanunk a családunk tekintélyét a világ előtt. Hogy úgy mondjam, konkurálnunk kell a többi családokkal: a vármegyével, a törvényszékkel, az üzletvezetőséggel. Mi nem vagyunk egyszerű fináncok, mi a nagy, hatalmas állami tisztviselői kar egy tekintélyes része vagyunk. Nekünk szerepelnünk kell, csak úgy, mint a többieknek. Szerepelnünk, érti-e, tanácsos ur, szerepelnünk! Részt kell vennünk a társadalmi mozgalmakban. Ott kell lennünk mindenhol, ahol a többiek ott vannak!

— Hogy a sívár, szörnyű unalomra még rá is fizessünk? Mert hisz ez az ugynevezett társadalmi szereplés mind rengeteg pénzbe kerül!

— Abba, de ezt megkivánja, megköveteli tőlünk az állásunk tekintélye. Akit nem látnak forgolódni a társadalomban: az — nincs! Aki nincs: annak tekintélye sincs. E nélkül pedig nincs élet! Mozgás, szereplés, tevékenység a férfi élete. Tehát mozogni, mozogni, barátom!

— Hiszen mozogok, mozogok. De hát hova mozogjak tovább, mint ameddig a lepedő ér?

— Ugye, el tud menni horgászgatni a nagy érrre? Lássa, tanácsos ur, én minderről jól vagyok értesülve! És kicsoda társaságban! Az állatorvos, valami fiatal törvényszéki jegyző, a végrehajtó, a tanayi tanító. Hát az ön állásához méltó emberek ezek!

lene fenntartani minden nemzettel szemben. Kerülni kellene minden olyan szövetséget, amely más államokat elkedvetlenítene. Az Uniónak tartózkodnia kellene attól, hogy idegen ügyekbe avatkozzék. Az amerikai kontinensen nem volna szabad a nyilvános rendőrszerepét játszania és semmiféle körülmények között sem szabadna idegen államadósságokért sorompóba lépni. Ügyelni kellene minden egyes amerikai állam függetlenségére és szuverénitására. Az Uniónak csak akkor szabadna közbelépnie, mikor arról van szó, hogy az Unió egyes államainak politikai és nemzeti fejlődését idegen befolyás nyomásától távolítsák. A filippineket, épp úgy, mint annak idején a kubaikat, a függetlenség ígéretével fejlődésre kellene ösztönözni.

Az orosz-japán háború.

Budapest, szeptember 27.

A manduriai harcokról fontos hírek nem érkeztek. Az utolsó napok távirataiból arra lehetett következtetni, hogy a japánok újra támadólag készülnek fellépni, azóta azonban semmit sem hallani a japánok előrenyomulásáról. Alkalmassint Oyama tábornagy is be akarja várni a már kilátásba helyezett erősítéseket, mielőtt új csatára kényszerítene a még Mukden mellett táborozó orosz sereget.

Port-Arthur közeli elestét hirdették az utolsó japán támadásokról szóló hírek. A mai táviratok a japánok sikereit nem erősítik meg és mégis úgy látszik, hogy ezuttal csakugyan elért némi eredményt az ostromló sereg. A mellett szól az is, hogy a japánok egyszerre három oldalról rohanták meg a várat, míg eddig csak egy irányból történt a támadás. Stössel tartaléka az északról támadó csapatok ellen fordult és az alatt a japánok nyugaton elfoglalták a Kurotsukin-erődöt, amely a vízvezetékfedezte, és aztán az Icsan-erődöt. Ha mindez csakugyan megtörtént, úgy a szerencsétlen vár mostanáig megkímélt utolsó zuga is nagyon hamar el fog pusztulni.

Az eltűnt fekete-tengeri flotta.

Konstantinápoly, szeptember 27.

Az itteni angol nagykövetséget azzal a szenzációs hírrel lepték meg,

hogy a fekete-tengeri orosz hajóraj ez éjszaka Sebastopolból ismeretlen rendeltési helyre indult. A nagykövet azonnal tudatta ezt a portával. A szultán nyomban titkos, rendkívüli minisztertanácsot hívott egybe, hogy ezt a váratlan eseményt megvitassák. A minisztertanácsról táviratokat menesztettek a kikötőkbe, hogy azonnal jelentsék Konstantinápolyba, ha valahol meglátják a fekete-tengeri flottát. Tekintetbe véve, hogy Oroszország és a porta közt a viszony zavartalan, itt nagy feltűnést és meglepetést kelt az orosz hajóraj váratlan eltűnése.

A fekete-tengeri flotta 8 pánccelos csatahajóból, 3 elsőosztályú cirkálóból, 3 torpedó-cirkálóból, 6 nagy ágyunaszádból, 10 torpedóúldözéből és 27 torpedónaszádból áll.

Port-Arthur ostroma.

London, szeptember 27.

A japán ostromzár Port-Arthur körül most olyan hatásos, hogy a legutóbbi eseményekről semmit sem lehet megtudni csak a messzire hallatszó ágyudörgésből következtetik, hogy a vár körül nagyon heves harcok folynak. Csifuban feszült érdeklődéssel várják a mostani harcok kimenetelét, de abból, hogy az orosz flotta még nem tett kísérletet a kirohanásra, azt következtetik, hogy az oroszok helyzete egyelőre még kedvező. Az új orosz admirális, Virren iránt nagy bizalom mutatkozik. Virren azt a parancsot kapta, hogy alkalmas pillanatban igyekezzenek Vladivosztkba eljutni vagy embereivel együtt meghalni. Csifuból jelentik, hogy a japánok főtámadásukat, amelyet mult szombatra terveztek, a nagy vihar miatt elhalasztották. A japánok folytonosan bombázzák az erődöket és részletes támadásokat intéznek. A japánok a belső erődítések övéin belül néhány erődítést és üteget fedeztek föl, amelyet az oroszok az ostrom kezdete óta állítottak föl. Sanghajban nagyon veszedelmesnek mondják az orosz flotta helyzetét, mert a japán golyók nagyon sok társznak az orosz hajókban. Pétevárra érkezett csifui távirat szerint az oroszok mult pénteken visszaverték a japánok támadását és nagy veszteségeket okoztak nekik.

Pétevárra ellenben Csifuból az a távirat érkezett, hogy a japánoknak Port-Arthur ellen a mult pénteken intézett támadását visszaverték és a japánok óriási veszteséget szenvedtek.

Páris, szeptember 27.

A *Matin* szentpétervári tudósítója azt táviratozza lapjának, hogy a cár szeptember 23-án hajnali négy óra felé táviratokat kapott, amelyeket még a vezérkarnál nem ismernek. A táviratok *Port-Arthurra* vonatkoznak és nagy nyugtalanságot idéztek elő az udvarnál. A japánok e pillanatban általános rohamot intéznek a város ellen, sokkal hevesebbet, mint amilyenek a megelőzők voltak. Egyszerre három oldalról ostromolják a várost és összes haderejükkel dolgoznak.

Az oroszok részéről különösen *Fock* tábornok tüntette ki magát, aki a falakra állva, maga is részt vett a tüzelésben, úgy hogy a japánok csak nagy veszteségek után voltak képesek a falakra feljutni. *Togo* és *Kamimura* admirálisok hajórajai, kikerülve a vladivosztki flotta örködését, segítségül siettek. Azt sejtik, hogy ez az ostrom végzetes lesz. Az ostromlottak most valóságos tüzes kemencében vergődnek. A Farkas-hegyről valóságos gránátzár hull a városra, kikötőre és az erősségre. Stössel erődéről-erődre járva, bátorítja embereit a küzdelemben. Péteváron nem ismerik teljesen a tragikus eseményt, amely valószínűleg Port-Arthur mielőbbi bukásával fog végződni.

Tengeri útközlet.

Pétevár, szeptember 27.

Az orosz távirati ügynökség jelenti *Karbinból*: *Sachalimból* érkezett jelentések szerint 26-ára virradó éjjel ágyulövés hallatszott *Cap-Aniva* felől. Az ágyulövés valószínűleg tengeri útközletből eredt.

A jantai-i bányák elfoglalása.

London, szeptember 27.

A *Daily Telegraph* jelenti *Liaojangból*: A japánok meghódították a jantai-i bányákat

— Biz azok nem kuriai bírák, bár jobban szeretnének ők is azok lenni. De azért nagyon derék, kedves jó cimborák. És nagyon eszes, elmes emberek mind. Csupa kedély és jószív valamenyi. És utóvégre is mind ember! Becsületos, tisztességes ember.

— Ember, ember, de ha olyan alantos állásuk! És ugyan mit tud velük elténferegni minden vasárnap délután?

— Hát... hallgatom őket. Az állatorvos pompás anekdotázó, a kis jegyző nagyon ötletes, tréfás fickó és gyönyörűen előtánczik, mikor úgy lehevődünk az érpárti fűbe. A végrehajtó kitűnően főzi a halpaprikást, az öreg tanító pedig negyvennyolcas honvéd volt, hát ha tédit is néha, mégis elandalt, mikor az élményeit mesélgeti. És valamennyien bolondulásig szeretjük a szabad természetet, aztán a népet, a föld népet, a jó parasztokat, akikkel odakint a mezőkön össze-összejövünk! Néha a kulacs is előkerül...

— Hm, hm... pajtikám. Ebben igazad lehet. Egyszer én is kirándulok veletek. De tudod, csak egy véletlenül, úgy inkognitó. Mert az csakugyan bizonyos, hogy sivar szahara idebenn ez a társadalmi élet. De hát a tekintély, a tekintély!... Egy ilyen magas állásban lévő embernek: urnak kell lenni, no! Éppen erről akarok veled beszélni. Főnököd vagyok, de jó embered. Ki akarlak rántani az ismeretlenség homályából. Neked szerepelned kell!

— Valami műkedvelői előadás?...

— Ah, bah! Elsőrendű esemény. Tudod, hogy a vizsábályozási társaság elnöke most tölti be

szolgálatának huszonötödik évét. Ordót is kapott. Ezt a társadalom meg fogja ünnepelni egy kolosszális nagy bankettel. A banketten a társadalom minden rétegéből üdvözölni fogják az ünnepeket...

— Aki meghatottan fog válaszolni...

— Na igen. Nekem nagy erőfeszítembe került, de mégis sikerült kivívnom a negyedik helyet a mi testületünk nevében való felszólalásra. Engem illetne. De én ezt a nem közönséges szerepet ezuttal átengedem neked. Tudom, hogy eszes ember vagy, szedd össze magad és vágj ki egy szép dikciót. Egyszerre ismert ember lehetsz a városban. Gondoskodunk róla, hogy a helyi lap kiadja a szónoklatodat. Még egy pár ilyen szereplés és a tekintély magától jön. Az élre kerülés, barátom, az élre; a nagyság, a tekintélyesek közé! Remélem, elfogadod. Ámbár engem már az se lepne meg, ha visszautasítanád, mert úgy vagyok veled, ahogy Harragh bíró mondja a kutyáru, hogy annak hiába húzzák a fejét az asztalra, mindig visszadugja az asztal alá. Nem kell olyan szerénynek, olyan félszegnek, olyan visszahúzódnak lenni! Nos, elfogadod?

— El... talán... Majd meggondolom.

— Bravó! Ez már beszéd. És mit gondolsz, milyen tónusban fogsz beszélni. Neked könnyen megy az, hiszen irodalmi ember vagy. Már értekezést is írtál a Pénzügyi Alapismeretekbe...

— Hogy milyen tónusban? Tán legjobb lesz tréfás hangon kezdeni és komolyan végezni.

— Helyes, helyes. Csak szelívesen! Például mégis mit mondanál!

— Hát például, hogy én, mint a harmadik osztályú kereseti adót kirovó szakközveg, abban a kellemes helyzetben vagyok itt a díszes társaságban, hogy e minőségemben a legnépszerűbb embernek nevezhetem magamat, tehát... a többi... s a többi...

— Bravó, nagyszerű! Ebből aztán szeniális fordulattal rátérsz az ünnepeket férfiu erényeire, aki a belvizlecsapolások által a termőföld értékét szaporítva, emelte az adóalanyok eléggé meg nem becsülhető tagjainak számát... s a többi... s a többi!... Kolosszális lesz. A te szép, öblös hangoddal, fickó, he!... Hát ebben maradjunk. Most menj haza, ülj neki és cirkalmazd ki szépen elmésen, szeniálisan!

— Ha megengeded, igazgató ur, még egy kicsit maradok.

— Kérlek, kérlek, ha valami mondanivalód van?

— Van. Téged érdeklő. A tekintélyed aligha nem egy kissé veszélybe került.

— Az Istenért, csak nem tán! Hol, mint, mi!

— Ismersz egy bizonyos Gáth Góliát nevű pénzügyi fogalmazót?

— Ah, a jómadár!... Most hallom felőle éppen, hogy mikor kiküldetésben volt a sikréti járásban, mindig egy kocsin utazgatott valami utbiztossal. Éppen akorom magam elé citálni majd megmosom a fejét. Így vigyáznai a tekintélyre egy leendő pénzügyigazgatónak!

— A mostaniéra még kevesebbet vigyáz. Mert, szedd össze magadat, édes öregem... megszökött a — lányoddal.

— A Sárival?...

aminek ellenségei vallják, hanem helyes és joggal kijáró fizetés oly értékekért, melyeknek áruváltát a köztudat még nem ismerte fel. Ez, szerintem, a borralaló körüli zürzavar forrása. Azt, hogy az étel, kávé, sütemény, szoba, fürdő, cipő-tisztítás, fűtés s mindaz, amit kávéházban és vendéglőben keresünk és kapunk, érték és áru egyben, mindenki elismeri s szívesen fizet is értük. Hogy ellenben a sajátos pincéri működések: az üdvözlés, kabátlesegítés, az újság-adás, hely-ajánlás s az a csomó más imponderabile, melyekkel a pincér mintegy légkörként veszi a vendéget körül, szintén áru, melynek boltosa a pincér, ez még nincs benn a köztudatban. Ez a belátás pedig igazolja a legtöbbször megtámadott főpincér-borralaló jogosságát is. Mert ha ez nem is visz éltelt vagy újságot, tehát a még leginkább munkának és árunak elismert pincéri működést nem is végzi, a finom, alig megmérhető szivességek és kedvességek boltosa főleg ő. Ő irányítja felénk a kiszolgáló pincért s jelzi egy szemránással, hogy első- vagy másodosztályú elbánásra van jogunk. Ő nógatja az újságyereket munkára s végül ő önti elénk az aláztosság és szolgálatkészség meghajlásokkal és mosolyokkal teli bonbon-szelencéjét. Ezek pedig nagyon fontos dolgok. Amiképpen a modern s különösen a budapesti kávéházlátogató többek közt lakásának nagyon is polgárius egyszerűségét is megfelelteti a csillogó, tükrös, márványos, falfestményes, bársonyos kávéházba, azonképpen az otthoni szegényes szobaleány-honneurök által ki nem elégített ur-önérzetét lakatja jól a frakkos, elegáns főpincér hajbókolásával. Az, hogy a főpincér a mi kedvünkért mindennap inget vált, borotválkozik s jómodort fejt ki, már egy megfizetendő dolog, mivel egy ilyen csupa finomságból összerakott ur a mi szolgáltként szerepelvén, a mi ur-érzésünket nagyban emeli, sőt kéjjé fokozza. Ez pedig kellemes érzés, amiért érdemes fizetni.

A pincér- s főleg a főpincér-borralaló ellen zsörtölődő nyárspolgár tehát igen rossz pszichologus, mivel nem ad számot magának a főpincérrel való érintkezés által sajátmagában támadó kellemes lelkiállapotok létezéséről s érték-voltásáról. Épp oly naivitás ez a felháborodás, mint a vendégek rendes felzudulása a két krajcárba kerülő s husz krajcárral megfizetett kávé árának aránytalansága miatt, amire a kávéosoknak kell rendesen megmagyarázniok hogy a kávé árban benne van a világítás, fűtés és nagyuri kényelem is, melyet a vendég a feketéjéhez kap.

Ennek a nagyuri kényelemnek kiegészítője a pincér-udvariasság. Csakhogy míg a többi gyomorral, tüdővel vagy szemmel elfogyasztott árukat: az ételt, a levegőt, a berendezés fényességét a kávé árulja, a lelki jólérzéshez tartozó pszichológiai imponderabilek árusa a pincér s leginkább a főpincér. Ez egy egész külön üzlet a kávéház keretén belül, mely épp oly kevésbé van ezzel összefüggésben, mint a kávéházban működő levelezőlap-, műtárgy- vagy szerelem-áruú urak és hölgyek hada. A pincér tehát egy uriaság-árus és a borralaló a fizetése. Ha megfosztanak ettől a mellékfoglalkozástól, melylyel kávéházi vagy vendéglői alkalmazottságának sovány kenyereére vaját és kaviárt szerez magának, a kávéház és vendéglő épp oly rideg, kellemetlen levegőjű helylyé alakulna, mint a többi üzlet. Hogy pedig ezáltal az

élet kellemességeiben szegényebb lenne, azt éppen a kávéházak létezése és virágzása bizonyítja.

S. Z.

Budapest, szeptember 27.

— **BUDAPESTI NAPLÓ. Szeptember 30-án ujlőfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.**

— **Megerősített nemesség.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király *Benke Gyulának*, a budapesti takarékpénztár vezérigazgatójának és törvényes utódainak régi magyar nemességét és *taridoskeddi* előnevét megerősítette s a bemutatott címert nekik adományozta.

— **Egy tüzezerred küldöttsége a királynál.** Bécsből táviratozzák: Ő felsége ma délután 1 óraker küllőkihallgatáson fogadta a S. hadtest tüzezerred küldöttségét, mely megjelent, hogy köszönetet mondjon ő felségének az 50 éves tulajdonosi évforduló alkalmából adott kitüntetésekért. Ez alkalommal az uralkodó felöltötte az ezred egyenruháját. *Mensel* ezredes ezredparancsnok s a küldöttség tisztjei e hó 29-én résztvesznek az udvari ebéden Schönbrunnban, amelyen *Károly* román király is megjelenik.

— **Királyi elismerés.** A király *Franciscus* Norbert bakonybéli apátot a budapest-vidéki tankerületi főigazgatói állásától saját kérésére fölmentette s az iskoláügyi terén kifejtett buzgó és sikeres működéséért elismerését fejezte ki neki.

— **Margit királyné és unokája.** Róma város tanácsa az olasz trónörökös születése alkalmából üdvözlő táviratot küldött *Margit* királynénak, Umberto király övegyének. Margit királyné erre az üdvözlésre a következő választ küldte *Colonna Prospero* herceg polgármesterek:

Életem nagy fájdalmában egyetlen örömet tartogathatott számomra az ég, ezt a kis csecsemőt, aki fel fog növekedni, hogy az olasz nemzetet szerezze s az olaszok őt szerezze. A név, amelyet kapott, magában nagy kötelességet jelent reá nézve. Megindulva és köszönettel fogadtam Róma város lakosságának üdvözlését.

— **A szász király állapota.** *Drezdából* táviratozzák, hogy a Pilitzben betegen fekvő szász király az éjjelt elég nyugodtan töltötte. Reggel felé akadozott a lélegzete és köhögési inger bántotta. Hőmérséklete nem emelkedett. Értverése gyorsabb volt, de egyenletes. A tegnapi nap folyamán nehezebben lélegzett és lélegzete gyakran göresös volt, amit orvosokkal enyhítettek. A múlt éjjel nyugtalanodott, de reggel felé könnyebben érezte magát.

— **Berzeviczy Kolozváron.** Nagy szimpátia kíséri Kolozsvárott *Berzeviczy* Albert kultuszminisztert mindenütt, ahol csak megjelenik. Ma délelőtt 9 óraker, mint egy hosszabb távirat jelenti, a központi egyetemet látogatta meg. Az egyetem tanácsa és az ifjuság a lépcsőházban fogadta és az ifjuság zajos éljenzéssel üdvözölte. A tanácssteremben a tanári kar élén *Kiss Mór* rektor üdvözölte. Egyetemünknek mulja, szolt a miniszterhez, máris két korszakot tár fel, melyek közül a második nevezetű az igazi alapítás korszakának, midőn megkezdődik a mi egyetemünk felszerelése azzal a tudományok fegyverzettel, mely nélkül az ő nagy hivatását soha sem töltötte volna be és e szép korszak hajnalodásának előidézésében immár két évtized előtt excellenciának nagy része volt. Végül a miniszter figyelmébe ajánlotta az egyetemet.

Berzeviczy miniszter kijelentette válaszában, hogy nagy örömmel jött Kolozsvárra, hogy az egyetemet megtekintse, melynek központi épülete szervezésében még volt része, de befejezésében már nem. Ő mindig a legnagyobb szeretettel viseltetett a kolozsvári egyetem iránt, melynek kitünő tanári kara oly fényes eredményeket ért el a tanításban és a tudományok művelésében. Egyik legforróbb óhaj-

tása, hogy a kolozsvári egyetem fejlesztésében minden tőle telhetőt megtegyen és e munkában kéri a kolozsvári egyetem tanári karának bizalmát.

A miniszter beszédét lelkes éljenzéssel fogadták. Ezután megkezdődtek a tisztelgések, mely alkalommal a miniszter az egyházak, a városi és megyei törvényhatóságok, a hivatalok, iskolák és bíróságok, a helyőrség küldöttségeit, továbbá a kórházak, gyermekmenhely, a siketnema és vakok intézetének vezetésegeit fogadta.

Az egyetemi ifjuság az egyetem egyik nagy tantermében tisztelgett. A minisztert *Szentpétery* Gyula joghallgató üdvözölte lelkes szavakban, mire a miniszter kijelentette, hogy nem rideg kormányzati szempontból, de őszinte szeretettel ragadta meg az alkalmat, hogy az ifjusággal érintkezzen. Jól tudja, hogy az ifjuság igazi belső tulajdonsága a hazaszeretet. Feleleges és szükségtelen volna ezért arra kérni az ifjuságot, hogy hazaszerető legyen, inkább arra buzdítja, hogy a munkás hazaszeretetet hassa át őket, mely elválatatlan a kötelességszeretettől és az egyetemi ifjakkal a tudományszereztől. Örül a találkozásnak és mindig kedves pererei közé számítja, ha az ifjuság körében megjelenik.

A miniszter őszinte szavait lelkes éljenzés követte. A miniszter megsejmelte *Kiss* rektor kalauzolásával az egyetemet és az egyes karoknál a dékánok fogadták. A *könyvtárban* *Erdélyi* Pál igazgató kalauzolta, a régiségtárban *Posta* Béla és a növénylárban *Richter* Aladár. A miniszter ezután még több egyetemi intézetet szemlélt meg és délután az orvostudományi intézeteket, kiínikákat látogatta meg. Este a miniszter *Kiss Mór* rektorunk volt a vendége. *Hegedűs* Sándor Pápról táviratban üdvözölte a minisztert, szeretetébe ajánlván Kolozsvárt és intézményeit.

— **A pápa a szabadgondolkodók ellen.** A szabadgondolkodók római kongresszusáról máris világgá kürtölték, hogy a kongresszusnak semmi eredménye nem volt. Hogy a kongresszus mégis ért el eredményeket, azt a római pápa levele bizonyítja legjobban. Ezeket az eredményeket lerontani másként nem lehet, mint úgy, hogy egyszerűen a katolikus egyház ellen-ségeinek művét látják benne, ami megint nyilvánvalóvá teszi, hogy a szabadgondolkodás és az egyház sehogy sem akarnak összeférni. A római kuriának ezt az évszázados álláspontját tükrözi vissza az a levél, amelyet a pápa *Respighi* bíborosnak, a római vikáriusnak írt s amelyet az *Osservatore Romano* tegnap közölt.

A pápa képzeltetlen bánattal halotta, hogy az állítólagos szabadgondolkodók Rómában gyűlést tartottak. Beszédeik visszhangja igazolta *inferioris* szándékaikat, melyek már a kongresszus egyszerű hírüladásából is kiténtek. Ama műveltek, akik azt mondják, hogy ki akarják magukat vonni az istentől való függetlenségtől, istenkáromlást követnek el, amely annál súlyosabb, ha meggondolja az ember, hogy azt Rómában és külső fitogtatással követték el. Bár a *pokoli* hatalmak mitsem tehetnek az egyház ellen, mégis e hatalmak gyűlése a szabadgondolkodók nemzetközi kongresszusán magán hordja a meghurcolás és provokálás jellegét és megrabolja Róma városát. Krisztus helytartója csöndes és tekintélyes széke nevével. Mi Isten megsértését mint a velünk szemben elkövetett sértést tekintjük és nagy az e miatt való fájdalomunk. — A pápa azzal végzi levelét, hogy rámutat arra a hódolatra, amelyet egész Olaszország katolikusai mutattak be e szomorú pillanatban, és fölszólítja *Respighi* bíborost, hogy mondasson engesztelő imákat holnap egyházában.

E fölszólítás alapján *Respighi* bíboros elrendelte, hogy Róma templomaiban rendkívüli istentiszteletet tartsanak.

— **Cimadományozás.** A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, *Bory* Kálmán belügyminiszteri titkárnak, aki most nyugalmába vonul, az osztálytanácsosi címet adományozta.

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari magkereskedése
 Budapest, Rottenbiller-u. 33. sz.
 és Kossuth Lajos-utca 4. szám.

Őszi vetésre való gabonafélék

Őszi árjegyzékét, melyet kívánatra legyzen és bérmentve küld.

1. Mauthner-féle királyrozs.
2. Mauthner-féle dániai zsáktöltő-rozs.
3. Mauthner-féle kolostor-rozs.
4. Mauthner-féle skandináviai ellentálló-rozs.
5. Heinrich tárnár-féle rozs.

A Szász Coburg-Gothai Fülöp herceg pusztavasi főintézősége a rozs-fajtákról a következő jelentést küldi: Az idei vetetésnek szárazság következtében bizony kevés gazdának van módjában bármennyi veteményében is gyönyörködtetni, mi is csak úgy volnának, ha a véletlen szerencse nem éppen hoznánk juttatja a Mauthner-féle skandináviai ellentálló rozs, a Mauthner-féle dániai zsáktöltő rozs és a Mauthner-féle királyrozs-fajtákat termelésre.

A Heinrich tárnár-féle rozsról a következőket írják: Aratók egészen normális viszonyok között, könnyű talajon katasztrálts (1600 négyzetöles) földmunkát 2223 kiló, vagyis hektáronként 3890 kiló Heinrich tárnár-féle rozssal a következő

buza-fajtákra

biadjuk fel a közölgvémet: **A jeles RIETI-BUZA (Szakálas buza).**

A Rieti-buza jobban ellenáll a rozsdának és a kódkároknak, mint bármely másik fajta és ezért nemcsak hazajában, hanem a külföldön is nagyon becsülik e fajtát.

József Főherceg ő cs. és kir. fensége közp. jószág-igazgatósága a következőket írja: Tudatom, hogy az Ön által küldött buzákat mind erősebb fejlődést, sőt széles levellé adatai, mint a többi buzának. A RIETI-BUZA, mely toklásos, a mielelkel egy időben hárta kalászat.

Trésor, Hybrid-buza, mely a Leidenfroszt-féle nagybossányi uraldomban 100 kiló vetomag után átlag 2000 kiló szemettermést adott.

Az uralgó takarmányhiányt tekintve, rámutatunk az ugyancsak említett árjegyzékben rovatolt és most vehető következő magvakra, melyek hivatva vannak már kora tavasszal zöld takarmányt nyújtani.

Őszi borsó, Őszi búkköny, Szószös búkköny stb.

Kézpénzért vagy hitelre szalon-, ebédli-, háló-, leány- és uri-szoba

BUTOROK

nagy választékban nálunk eladásra készen állanak.

Szabó Ferenc és Tsa szab. butornagykereskedők
 Budapest, Kerepesi-ut 12. szám. Sip-utca sarkán.

Iskolaévdhoz

Flu costumők
 Flu öltönyök
 Havelok
 Felöltők
 Télikabátok

Minden korúknak, mind tiszta gyapju

legelőbb szabott árakon. — Vidéki megrendelések nélkül engedő a kor megjelölése. Meg nem felelő kicseréltetik, vagy a pénz visszaadatik.

Rothberger Jakab
 csász. és kir. udv. szállító
 BUDAPEST, Váci-utca 6. szám.

FÉRFI és NŐI

nemi betegségek, férőgyengőség (impotencia) alapos gyógykezelésre legjobban ajánljuk

DR. KAJDACS

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvost.

Rendel: 9-4-ig, este 7-8-ig.
 Budapest, IV., Kigó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)
 Levél utján is biztos gyógyszer.

"AZ ANKER"

élet- és járadék-biztosító társaság

Igazgatóság: Bécs, I., Hoher Markt 11. (Ankerhof.)

Magyarországi vezérképviselősege: BUDAPEST, VI., Deák-ter 6. (Anker-udvar.)

Vagyon 1903. végén 160 millió kor.
 Biztosítási állomány 1903. végén 521
 Kifizetések 261

A társaság eszközei: Mindennemű tőkebiztosításokat halálesetre, kiházasítási és agkori ellátási biztosításokat, továbbá gyermekbiztosításokat nevelési járadékkal és a nélkül, melyeknél a díjfizetés a szerződés korábbi elhalálozással megszűnik, életjáradék-biztosításokat, meghatározott és olesó díjak mellett.

A társaság vagyonából Magyarországon 1903. év végén 26 1/2 millió korona van elhelyezve, Mindennemű felvilágosítást készségesen és díjmentesen nyújtanak az „Anker” képviselői, kik prospektusokkal és díjtáblázatokkal költségmentesen szolgálnak.

KATAPHORESE

Uj gyógmód!

Félfülműhatatlan gyóghatás

IDEG-, NEMI-,

bőr-, vérbetegségek, bujakóros (siphilis) botagások, impotencia utóhaja és férfiú gyengeségi állapotok impotencia gyókeres gyóghatására. Tapasztalt radikális és gyors eredmények folytán honorárium teljes gyógyszer után fizethető. Elsőrendű intézet mintaszerű gyóghatásával.

Budapest, Teréz-körút 44., I. emelet.
Dr. Mitzger Tivadar
 személyes vezetése alatt nyitva egész nap.
 Levelekre díjtalanul válasz.

A „THE GRESHAM”

londoni életbiztosító-társaság kimutatása üzleti fejlődéséről és a biztosítások alapján kifizetett összegekről 1848-1902.

Időszak	Kiállított kötvények		Kifizetett összegek
	korona	birosított tőkeje	
1848-58	7,996	97.857,512	2.833.584
1858-68	30,697	294.358,800	18.292,536
1868-78	34,704	355.468,200	61,192,272
1878-88	57,004	482.421,600	114,633,312
1888-1902	102,844	862.143,384	251,201,016
1848-1902	233,245	2091.749,496	488.152,720

Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket állít ki, továbbá ajánlati nyomtatványokkal díjmentesen szolgál a magyarországi fiók Budapestben, valamint ennek ügynökségei az ország minden nagyobb városában.

A „THE GRESHAM” londoni életbiztosító-társaság magyarországi fiókjának igazgatósága Budapestben, (a társaság új palotájának felépítéseig) IV., Ferenc József-rakpart 27. szám.

Jótállás mellett olcsón

BUTOROK

divatos hálószobák 90 forint és feljebb
 teljes mat faragott ebédli 75
 divatos szalon-garnitúrák 50
 székrenyhek, ágyak, diványok, székek, asztalok, trószalok és minden fajta egyes butordarabok igen olcsón.
 Modern berendezések igen nagy választékban.

NAGY IMRE

lakberendezési vállalkozó.
BUTORRAKTÁR:
 Váci-körút 9. sz., I. emelet,
 Szerecsen-utca sarok.

Önkéntesi egyenruhák és katonai felszerelések

páratlan elegáns kivitelben legúj-
 tányosabban

Blum Sándor
 elsőrangú egyenruházati és hadfőlszerelő intézetében készülnék.
 ő felsége a perzsa császár és orosz nagyherceg udv. szállítója.

A méreték fölvetőle végzett a cég saját költségén szabászat v. dekore elküldi.

BUDAPEST,
 Váci-utca 15.
 Árjegyzők ingyen

Dr. FÜREDI

v. kórházi főorvos, katona-, megyei- és kerületi pénztári főorvos, a Közéldi rend lovagja stb.

Titkos betegségek

impotencia, nemi és női bajok legqualifikáltabb specialista. Rendel: 9-4, este 7-8; Epost, IV., Váci-utca 12. Vegyi- és górosóli vizsgálat mellett, levél után is biztos gyógyszer. Mőrsékelte dij.

Biztos gyógyulást keresőknek

kik bármily nemi betegségben szenvednek mint húgyeső és hólyagbajok, húgyesőszűkületek, vizeletli zavarok, éjjeli magömlések, sebek és bujakóros bántalmak (siphilis) az önterőzés utóhajaiként fellépő idegbajok, korai férfeső elgyengülés, bármily bókódtások stb. nélkül fehérfolyás, mely bajok alapos, gyors és gyókeres gyóghatására, szigorúan tudományos és telkiismeretes gyóghatásánál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. cs. és kir. főorvos országos hírdő és legregtbb 80 éve fennálló rendelő-intézet

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.,
 Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Időli húgyeső és hólyagbajok vizsgálata villamos húgyesőtükrő segítségével Vidéki levelekre kimerítő választ és szakszerű tanácsot nyernek, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Titkártársi biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

?? Gummi és halhólyag

valódi francia gyártmány, tucatonként 1, 2, 4, 6 és 10 korona, amerikai varrás nélkül 4, 7, 10 és 14 koronáért, 25 daraból álló kollekció sok újdonsággal 5 korona. Nővégy. Pessarium odusivum dr. Parlet módszer szerint 3 korona. Árjegyzék ingyen és bérmentve. M. MÜLLER gummi-specialisták, Wien, Walfnerstrasse 10, Ecke Kohlmarkt.

BUTOROK.

Háló-, ebédli- és szalon-butorok, ugy kézpénzért, mint részletezésre árfelemlés nélkül, elsőbbség mint bármel, kaphatók. Erzsébet-körút 48. Royallal szembem.

BUCHINGER J. butoriparosnál.

